

ENERGISTRATEGI FOR KONGSVINGERREGIONEN

Vår framtid, våre valg!

Kongsvingerregionens energistrategi skal hjelpe oss å forstå behovet for energi og utvikle en region som er god å leve i. Energistrategien legger til grunn at forutsetningen for en levende region er tilgang på arbeidsplasser og attraktive bomiljø. Strategien skal sikre industrien god tilgang på fornybar energi, med så små inngrep i naturen som mulig. God tilgang på kraft for industrien vil føre til at vi både beholder- og øker antall arbeidsplasser, samt at vi bygger ut der vi må, gitt at verdifull natur i størst mulig grad blir bevart.

Behovet for mer energi og effekt

Kongsvingerregionen er på vei mot et kraftunderskudd siden forbruket og produksjonen av energi er tilnærmet likt. I tillegg har regionen dårlig kapasitet i strømmettet og Statnett har pr. i dag ikke

oppgraderingsplaner før tidligst etter 2035. Det er imidlertid mange kraftprodusenter som ønsker å etablere seg i regionen, men vi har ikke kapasitet i strømmettet til større påkoblinger. Regionen står dermed i en kompleks energiutfordring hvor vi på grunn av manglende energi og effekt står i fare for å tape eksisterende arbeidsplasser, og vi taper kampen om nye etableringer.

Samarbeid er nøkkelen

I 2023 ble regionens energiutfordringer løftet, og et mandat ble gitt av Kongsvingerregionen Interkommunalt Politisk Råd (KIPR) om å jobbe sammen om å finne gode løsninger basert på kunnskap. Vår strategi er samarbeid, og sammen skal vi:

- frigjøre kraft gjennom å forenkle saksbehandlingsprosesser og få mer ut av det vi allerede har
- sette tydelige rammer for kraftutvikling i vår arealstrategi for næring og energi som hensyntar naturverdier og grå arealer
- jobbe nasjonalt med å øke kapasiteten i vårt regionale strømmnett
- ta felles prinsippbeslutninger om ny fornybar kraftproduksjon basert på kunnskapsgrunnlaget om energimiks og regional arealstrategi kraft og næring
- sikre kommunene gode avtaler med hensyn til inntekter og risiko.

Premisser og mål for arbeidet

Energistrategien er et resultat av et omfattende arbeid det siste halvannet året for å finne gode løsninger på regionens energiutfordringer. Underveis har flere premisser blitt avdekket, blant annet:

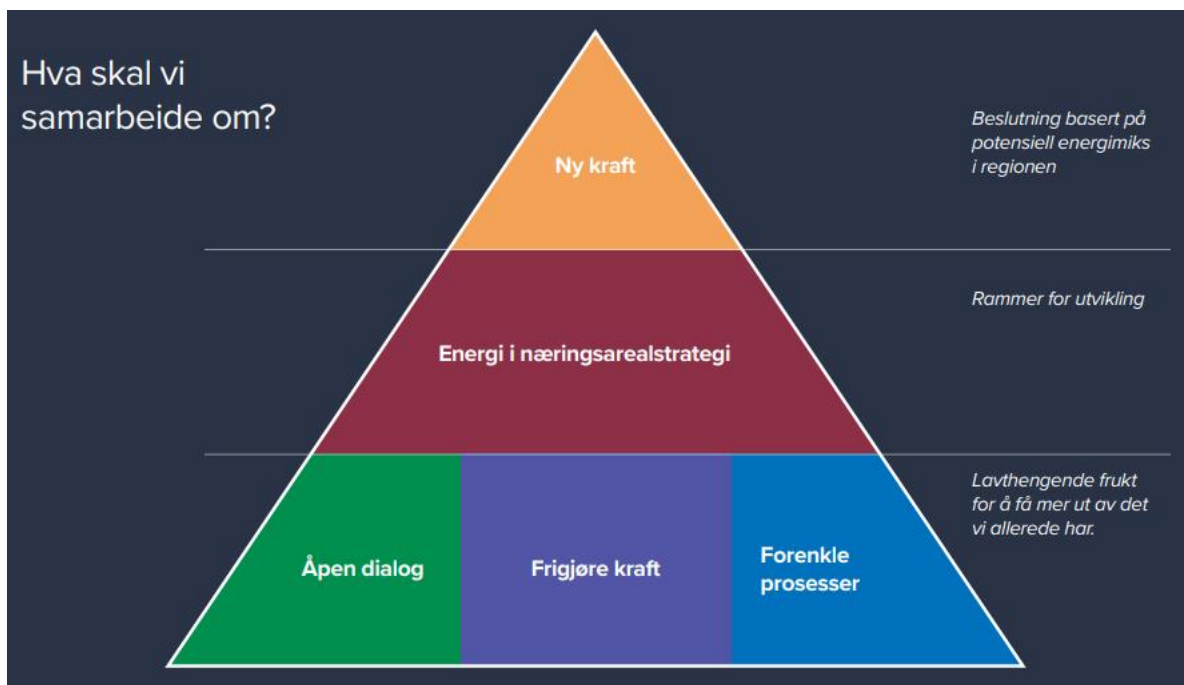
- Tilgang på effekt avgjør industriell vekst.
- Begrenset effektkapasitet hindrer utvikling.
- Nettselskapene bygger kun ved dokumentert behov.
- Manglende kapasitet skremmer bort bedrifter.
- Energieffektivisering og lokal energiproduksjon hjelper, men løser ikke hovedutfordringen.
- Større kraftprosjekter er nødvendig for nettutbygging.

Fire resultatmål for 2040 er definert for å måle og styre det regionale arbeidet med energi:

- 1 TWh fornybar energi tilgjengelig i året, inkl. 0,2- 0,3 TWh i form av energioptimalisering, termisk energi og sol på grå arealer.
- 100 nye arbeidsplasser årlig (vedtatt i regionens næringsstrategi).
- 55% kutt i klimagassutslipp (vedtatt i regionens næringsstrategi).
- 30% av all natur er vernet eller bevart (globale føringer gjennom blant annet Montrealavtalen).

Fem strategiske prioriteringer

Strategiske prioriteringer og tiltak er definert for å sikre måloppnåelse innen 2040, og energistrategien peker på behovet for å samarbeide helhetlig på kort- og langsiktige målområder. Dette inkluderer energieffektivisering, småskala energiproduksjon, og påvirkning av statlige myndigheter for investeringer i strømmettet. Men regionen må også arbeide langsiktig med tiltak som kan bidra til linjeutbygging, herunder ny kraftproduksjon. Dette må skje samtidig som at vi tar vare på verdifull natur gjennom sterke medvirkningsprosesser og faktabasert kunnskap.

Energistrategien hensyntar regionens komplekse energisituasjon hvor vi behøver mer energi og effekt i et kortsiktig perspektiv, samtidig som linjekapasiteten i regionen ikke tillater påkobling av ny større kraftproduksjon før denne er oppgradert.

I det videre arbeidet med å løse energisituasjonen i Kongsvingerregionen, vil regionen benytte høsten 2025 til å utforme et planprogram for arbeidet med regional arealstrategi for næring og energi.

Kongsvingerregionen må sette tydelige rammer for en eventuell etablering av fornybar energi som hensyntar naturverdier og grå arealer. Her henter vi kunnskap fra Innlandet fylkeskommunes styringsgrunnlag for *Regionale føringer for sol og vindkraft* og kunnskapsgrunnlaget *Energimiks i Kongsvingerregionen*. Regionens arealstrategi for næring og energi vil anbefale hvor i regionen det er best egnet å tilrettelegge for kraftproduksjon, og arealstrategien vil være gjenstand for offentlige høringer før vedtaksbehandling i 2027.